V čísle: **Bylo by zásadní chybou domnívat se, že za bývalou železnou oponou končila lidská civilizace evropského typu (S opatrným optimismem – str.4)**

TÝDENÍK ODBOROVÉHO SVAZU KOVO, ČÍSLO /1184/, ROČNÍK XXXXI., 4. LEDNA 1996, CENA 3 Kč

Vše nejlepší v novém roce

Vážení přátelé, kolegyně a kolegové v odborových organizacích kovaných podniků. Máme za sebou další rok práce v nelehkých podmínkách. Chtěl bych při této příležitosti vyslovit, že jsme si ji i mnoji kolegové z vedení OS KOVO vážíme Vaší cennou prácí v základních organizacích. Vy jste v přímém kontaktu se zaměstnanci i s vedením podniku. Vy jste mezi těmi dvěma mlýnskými kameny. Vy jste to skutečné jádro celého Odborového svazu KOVO.

Děkuji vám srdečně za odborářům v podnicích a přeji Vám hlavně dobré zdraví a pevné nervy do nového roku. Tyto dvě věci jsou patří i Vašim rodinám, manželkám, manželům a dětem. Vím dobře, jakou oběť i oni pro Vaši práci přinášejí a jak mnoho Vy potřebujete jejich podporu.

Ing. JAN URBÁNEK,
předseda OS KOVO
(úzelek redakce)

Nejsou u konce s dechem

Odbory a nadnárodní monopoly

O monopolech dříve většina z nás slyšela jen několik ideologicky zabarvených tezí z učebnic i novin minulého režimu. Dnes se tyto výhonky „zahnívajícího stadia kapitalismu" stávají pro řadu českých zaměstnanců realitou. Namísto rozkladu bojí a kvetou. Nebezpečí tohoto jevu na tom zaké v dalších zemích obvodného reálného socialismu. Především jim byla určena mezinárodní konference o nadnárodních monopolech, která proběhla 11. a 12. prosince v Praze.

Ackoliv zahraniční společnosti obvykle platí své zaměstnance lepe, nejt je okolní průměr, jejich vliv na zaměstnanost je negativní, **„nebot zaprospívají, aby zvýšily zisk»ovost,"** uvedla A. Romerová z Mezinárodní organizace práce (MOP). Tato organizace vypracovala Tripartitní dokument o principech týkajících se nadnárodních společností a sociální politiky, který je více nezávazným, ale přesto normativním nástrojem k zavedení příjnačných podmínek v oblasti zaměstnaných práv.

Nová ideologie

Na negativní dopad vstupu České republiky do OECD upozornil J. Evans, generální tajemník TUAC (poradní odborový orgán OECD). **„Budeme muset podouchat ideologické poznámky pana Klause o finanční krizi a roli socialního zabezpečení,"** řekl J. Evans a dodal, že **„když kol-ego-vé posionchali Klause, byli inkonzistentním statkem jeho smyslu pro socialní dimenzi".** Generální tajemník TUAC také informoval o „obrovském tlaku" nadnárodních společností na zvýšení liberalizace.

V průběhu 80. let doošlo ve světě ke zmírnění směrem k liberalizaci. Předesím USA, Velká Britanie a Švýcarsko začaly blokovat práci na směrnicích, které OECD vytvářela jako platformu pro vyrovnané vztahy mezi investory, vládami a odbory. Pyl nechtěly odradit nadnárodní kapitál. Přesto se však tyto směrnice prosadily a také pro Českou republiku přynou „určité právní závazky" k jejich dodržování.

Anna Romerová z Mezinárodní organizace práce

Rostou a sílí

Na úrovni Evropské unie pak existují dobrovolné smlouvy se 70 nadnárodními společnostmi a navíc zákon závazný pro firmáet členských států EU (plus Norsko, Island a Lichtenštejnsko), bez Velké Britanie. Ta sic sice podle informací tajemníka Evropské odborové konfederace W. Buschuka přijmout odmítla, ale tato organizace dosáhna ta alespoň dobrovolné dohody s jednotlivými nadnárodními společnostmi prostřednictvím tomto odvoním království. Uvedená norma by měla rvátiti přístup odborů k informacím o podniku, jeho perspektivách a záměrech do budoucna.

„Celosvětovým trendem je deregulace a privatizace, tím vzniká celosvětový trh, což vede od 80. let k bezprecedentním růstu nadnárodních společností," uvedl D. Cunnish z Mezinárodní konfederace svobodných odborů. Alkoův případě na trubě těchto společností 40 % mezinárodní výpočet testovaných dvéch státní socialní podpory, na které od ledna bude mít nárok jejich rodina. Metodická pracovníkka jsou oprávněna tímto programu, vyvolený pracovníky agentúra OS KOVO, za poždání bezplatné poskytování teží základním organizacím OS KOVO, které o něj projeví zájem. (mb)

Válce se opracovávají na automatické lince

Klín klínem

V Agrostroji Jičín nedělají zajnosti

Jičínský Agrostroj byl v uplynulých letech znám především jako výrobce zemědělské techniky, který navazoval na tradici výroby původního zakladatele Knotka. V současné době se jako akciová společnost snaží najít takovou výrobní náplň, která by umožňovala rozvoj a modernizaci provozů. Podnik je rozdělen na dvě divize, strojírenskou a sléváreenskou. Z původních asi 2 800 zaměstnanců zůstalo dnes 1200, ale i tak představuje Agrostroj těžiště pracovních příležitostí v Jičíně.

Zleva: Josef Fišera, Miroslav Šimek

Odborová organizace čítá asi tisíc lidí, což představuje 85 % zaměstnanců. Ke rozdělena do jedenácti dílenských výborů, jejichž předsedové jsou zároveň členy VZO. Veškeré rozhodovávání výboru je tedy úzce spjato přímo s členskou základnou na jednotlivých pracovištích. Předseda VZO Miroslav Šimek není uvolněným funkcionářem, jako uvolněný pracuje tajemník VZO Josef Fišera.

Nehylo to ono

K tomuto řešení vedla odborové zkušenosti z porevolučních let. Uvolněný předseda využil svého postavení předsedy k navázání vhodných kontaktů, aby zahájil samostatné podnikání a z podniku odešel. Předseda se tak v krátké době vystřídalo několik. Josef Fišera se jako tajemník stará o spolehlivý chod odborové organizace stále a spolu s Miroslavem Šimkem tvoří schrpnou dvojici.

A Miroslav Šimek, jak nás ujistil tajemník VZO, vénuje odborové práci tolik času, kolik je potřeba, i přestože je povolán. Kovář a pracuje v kovárně a lisu. I kdyby se rozhodl svou funkci skončit, nového předsedu by podle platného usnesení vyšení členské schůze opět volili předsedové dílenských výborů - členové VZO. Tí jsou také vybaveni potřebnými pravomocemi, především v tom, že mohou jednat se svými dílenými řediteli o rozhodnutí přijatá na těchto jednáních jsou pro obě strany závazná.

Platí zásada, že problémy se musí řešit tam, kde o nich lidé vědí nejvíc. Každý dílenský výbor si tedy obhajuje své zájmy. VZO projednává pouze velké, závažné spory, které by vznikly a přesahovaly rozsahem i významem rámec dílny (poprtpada divize), a to s generálním ředitelem nebo s představenstvem akciové společnosti.

Mohamed k hoře

Jediným VZO se pravidelně jednou za měsíc účastní generální ředitel akciové společnosti ing. Josef Linhart, který podrobně informuje o ekonomické situaci podniku i o všech dalších záležitostech. Odborovou organizaci bere jako svého rovnocenného partnera, s nímž řeší všechny celopodnikové problémy.

Kolektivní smlouva na rok 1996 je připravena k podpisu. Novinkou je jejím obsahu, která se odbořáům podařila, je dáchdodové připojištění, podle dělky zaměstnání v podniku: nad 10 let částkou 1300 Kč, nad 20 let částkou 1500 Kč ročně. Chybí jen „technika provedení", rozhodnutí, do kterého fondu připojištění přihlásit. Protože zatím celá záležitost malíčko uvádza. VZO by volil odborový fond, představenstvo má jiný názor a zaměstnanci ještě jiný, a musí se na něčem sjednotit.

Kolektivní smlouva obsahuje i odměny za délku zaměstnání v podniku, jakési „věrnostní" příplatky.

Z mála málo

Sociální fond byl v roce 1995 utvořen ve výši milión Kč a byl určen pouze na stravování a zlepšování pracovního prostředí. Odbořáům se zatím nedaří sjednat sociální fond v takové výši, aby zbylo i na rekreaci zaměstnanců a další výdaje. Obvykle z takové částky stojí 12 Kč pravcují v turnusovém provozu má nárok na 8ré zlevněné jídla za 22 bodin. Vyhodnocování naší odborářů se závodní zabatkou, které poskytují půjčka na nákup zubařského materiálu. Paní doktorka Jí splácí tak, že zaměstnancům odběrářům účtuje tento materiál použitý při ošetření jejich zubů za pokoušení cenu.

Třinacty do rozpočtu

Pro rok 1996 není navýšení mzdy stanoveno procentícky, ale reálná mzda všech zaměstnanců má odpovídat růstu inflace. Na základě hodnocení výsledků jednotlivých divizí, respektive středisek, se bude také vyplácet třinácty plat - podle vytvořeného zisku. Tedy nebude závisý na výši měsíční mzdy. Průměrná mzda v roku roku 1995 dosáhla na 7 800 Kč.

Dovolená je o vyden delší, pracovní doba je osmihodinová. K rekreaci mají zaměstnanci k dispozici dvě podnikové chaty v Peci pod Sněžkou a ve Vodě Úpci, pro odbořáře činí cena pobytu 35 Kč na osobu a den. V roce 1995 byl o tato rekreaci takový zájem, že přesáhl kapacitní možnosti chat. Rekreanty dopravuje VZO vlastním autobusem. *Pobyty* jsou rozdělány na víkendové a celotedenní.

Dětské tábory VZO zapravovaje ani neorganizuje, ale rodičům, kteří si tábor sami zajistí, přispívá částkou 500 Kč na dítě.

Jen za své

Odborová organizace Jičín pouze ze svých prostředků. Členám odborové organizace přispívá určitou částkou k vyplátě před dovolenou a před vánocemi, z odborových prostředků, se poskytují výpomoci při úmrtí člena nebo při tísnivé sociální situaci rodiny (podle usnesení dílenského výboru).

(Pokračování na str. 4)

„JÁCHYM" UŽ BĚHÁ – PROGRAM SSP OD LEDNA

V prvéhlu prostoru bel postupně ani všech metalických pracovišťů instalován počítačový program s názvem SSP (státní sociální podpora), o němž jsme vás předtím informovali v minulém čísle Kovárka ze 7. 12. 1995. Všechni členové ruského odborového svaza si mohou požádat o orientační **ADO děkuje za podporu**

Předseda Asociace důchodců odborářů (ADO) při ČMKOS Antonín Stejskal zaslal představitelům našeho odborového svazu podíkování (v datem 15. 12. 1995), které tímto přetiskujeme.

Vážení, velice si vážím toho, že máte pověřené výkonného výboru ADO zaslouset Vám, Vašim spolupracovníkům a celkem funkcionářům akcíma za konkrétní podíl Vašeho odborového svazu na obhajobě práv, oprávněných potřeb a zájmů odborově organizovaných starobních a invalidních důchodců v celém roce 1995.

Zejména jsme spokojeni podíkováni za to, že nás pamatujete, počítejte o nás, že s námi pracujete za všech úroveňích. Vaše kroky a vše vlivy pro naplňování principů mezigenerační solidarity v praxi pro zmírňování sociálních a životních jistot příslušníků starších generací. Děkuji rovněž za podporu a podíl Vašeho odborového svazu na přípravě speciálních úkolů Asociace důchodců odborářů.

Zároveň Vám a všem ve Vašem odborovém svazu z celého srdce přeji hvatě dopekty ve vašem kraství, hodně zdraví a optimismu i pevné zdraví v celém roce 1996.

ANTONÍN STEJSKAL
(titulek a úvod redakce)

Co nás čeká a (asi) nemine

Důchody v otázkách a odpovědích

Co se považuje za soustavnou přípravu na budoucí povolání?

Za soustavnou přípravu na budoucí povolání se pro důchodové účely považuje studium na středních nebo vyšších školách v České republice. V čistině pak to podmínky, že je toto studium zaměřeno na rovněž studiu na středních a vyšších školách v nás.

Za soustavnou přípravu na budoucí povolání se považuje nadále u studia na středních školách doba od počátku školního roku 1. ročníku do konce školních prázdnin bezprostředně navazujících na skončení studia. Pokud ovšem dítě nezačne pracovat, tedy být výdělečně činné, nebo nezačne pobírat invalidní nebo sirotčí důchod o zaměstnání, případně nezahájí se studovat vysoké školy.

U studia na vysoké škole se tato doba i nadále hodnotí jinak, a to ode dne, kdy se dítě stalo studentem vysoké školy (dnem zápisu na vysokou školu), až do uplynutí kalendářního měsíce po skončení studia na vysoké škole. I zde platí, že tento měsíc „pro" se počítá jen, pokud dítě rozsáhlo výkonem výdělečnou činnost nebo pobírat hmotné zabezpečení schváceno o zaměstnání.

Budu mít nárok na důchod, když mám odpracovaných věcné náhradních dob jen 7 roků? Byla jsem a dětmi doma a pomáhala rodičům a pak manželovi v hospodářství. Tuto dobu mi nezapočítá.

I občan, který nenáká ani „minimálně" dobu pojištění, tj. 25 roků, bude mít nárok na starobní důchod. Ovšem jen za podmínky, že získá alespoň 15 roků pojištění a dosáhne 65 let věku.

Slyšel jsem, že bude moci odejít o pět let dříve do důchodu. Znamená to v 58 letech?

Nový zákon v §31 umožňuje odejít dříve do starobního důchodu o 3 až 5 roků před důchodovým věkem, ale v návaznosti na to, jak se bude přidělovat důchodový věk. Znamená to, že například muž bude moci tuto v období do 31. 12. 2006 odejít do důchodu staršího o 5 roků před důchodovým věkem, ale protože ve tento době již bude důchodový věk a muže 62 let, bude moci tak učinit stejně až v 57, takoliv v 55 letech. U žen je úprava obdobná.

Jaká bude výše „předčasného" důchodu?

Půjde-li oběma do starobního důchodu podle § 30 zákona, tj. 3 roky před důchodovým věkem, sníží se jeho procentní výměra (druhá složka důchodu) za každých i započatých 90 kalendářních dnů za období od přiznání tohoto důchodu do dosažení důchodového věku (tedy do vzniku nároku na starobní důchod) o 1 %. V tomto případě je to o 9 %. Soudce 2 roky, po které bude pobírat „předčasný" důchod, nebude mít zhodnocený pro důchod, neboť nebude výdělečně činný (jinak by mu ani důchod nenáležel). Čili půjde tak za každý tento rok o 1,5 %, tj. celkem o 3 %. Jeho procentní výměra tedy bude nižší o 12 %.

Pokud ovšem roků důchodu podle § 31 citovaného zákona, sníží se mu stejným způsobem procentní výměra, ale o 0,6 % za každých i započatých 90 kalendářních dnů. Při odchodu do důchodu o tři roky dříve tedy o 7,8 %. Za tři roky dříve pobírání důchodu, kdy nebude výdělečně činný a tedy získání důchodového pojištění, pak půjde o důlech o 4,5 % (za každý rok 1,5 %), celkem tedy o 12,3 %. K tomto procentnímu výměrám nálezí v obou uvedených případech základní výměna 680 Kč měsíčně (případně od dubna 1996 měsíčně 920 Kč).

Mám povinnost přijmu jako důchodce hlásit?

Pozůstatel starobního důchodu, který k 1. 1. 1996 nebude splňovat podmínky uvedené v § 37 zákona o důchodovém pojištění a nedosáhne před březnovou důchodovou spláticou 65 let ani ani nezačne výdělečnou činnost, je povinen toto oznámit do 8. 1. 1996 České správě sociálního zabezpečení. Podle § 37 zákona plátce důchodu zastaví výplatu starobního důchodu, pokud nebudou splněny podmínky § 37, podmínje bezmovou důchodovou spláticou.

Napříkład ten, kdo pobírá důchod vždy 20. dne v měsíci, nedostane 20. 3. důchod. Svou odhlasovací povinnost splní důchodce i spolupodepsáním hlášení zaměstnavatele. Zaměstnavatel i důchodce jsou povinni vždy nahlásit každý kalendářní měsíc, v němž důchodce překročil dovolené zdůvodnění minima, tj. 5 330 Kč hrubého.

Musím při odchodu do starobního důchodu ukončit pracovní poměr?

Ve vztahu k přiznání a pobírání starobního důchodu není třeba ukončovat pracovní poměr. Nové podmínky pro výplatu starobního důchodu při výdělečné činnosti tj. již nevylučují. Rozhodující pro výplatu důchodu pouze je, aby důchodce splňoval již zmíněné podmínky § 37 zákona.

Ukončit pracovní poměr musel dříve tj. který měl uzavřen pracovní poměr na dobu neurčitou, dosáhli důchodového věku a rozhodli se, že budou současně pobírat důchod a pracovat. Nárok na výplatu starobního důchodu při zaměstnání byl podle dřívějším schopnostem a společenskému významu dosvědčeného zaměstnání (tzv. stavovská invalidita).

Bude mi přiznán plný invalidní důchod, když z platím jako osoba samostatně výdělečně činná důchodové pojištění?

Posaďovkl lékař okresní správy sociálního zabezpečení bude při posuzování, zda je či není občan plně nebo částečně invalidní, vychází z jeho zdravotního stavu (okruh zdravotních postižení a s tím související bodové hodnocení v souladu v příloze č. 2 provádějící vyhlášky k zákonu o důchodovém pojištění), čili z vyšícdků vyšetření. Lékař posuzuje schopnost občana vykonávat výdělečnou činnost vidíjící jeho zachovaným telesným, smyslovým a duševním schopnostem. Přihlédnout má i k jeho výdělečné činnosti předtím. S dosaženmu vzdělání, k jeho zkušenostem a znalostem, k možnostem jeho rekvalifikace a k dalším skutečnostem, jak je vymezuje odst. 3 § 38 zákona.

Mohu při plném invalidním důchodu pracovat?

Domnívám-li lékař-posuzovatel, že jsou splněny invalidních důchodů pracovní činnost, tudíž je nezpravovat a tedy ani nezakázovat - fikáme, že invalidní důchodce pracuje na „úkor svého zdraví". Také nový zákon umožňuje, aby poživatel plného invalidního důchodu byl výdělečně činný.

Nová definice plné invalidity - jestliže schopnost soustavné výdělečné činnosti občana poklesne aspoň o 66 % dokonce napovídá, že občan může být výdělečně činný v rozsahu svého zbytkového pracovního potenciálu, tedy onéch zbyvajících 34 %. Sío by zřejmě o nesoustavnou, nepravidelnou výdělečnou činnost, svým způsobem o „pracovní přípravu".

Pokud by však občan chtěl vyjít, zda nemůže z titulem důvodu přijí o plný invalidní důchod, těžko mu dá nějaco jednoznačnou odpověď. Pro samotný fakt, že bude pracovat, by o důchod přijít nemůl. Podobný tako dosud, když invalidní důchodce pracuje, máte posuzovcí lékař rozhodnout o ztrátě invalidity jen na základě toho, že se zlepší jeho zdravotní stav. Lékař nemůže změnu plné invalidity na částečnou zvát vůbec její „probrání" odůvodní tím, že doryčné zdravotní stavy, avšak jen nepřímo jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosvědčeného zaměstnání (tzv. stavovská invalidita).

Bude mi přiznán plný invalidní důchod, když je nemám jako osoba samostatně výdělečně činná důchodové pojištění?

Posaďovkl lékař okresní správy sociálního zabezpečení bude při posuzování, zda je či není občan plně nebo částečně invalidní, vychází z jeho zdravotního stavu (okruh zdravotních postižení a s tím související bodové hodnocení v souladu v příloze č. 2 provádějící vyhlášky k zákonu o důchodovém pojištění), čili z výsledků vyšetření. Lékař posuzuje schopnost občana vykonávat výdělečnou činnost vidíjící jeho zachovaným telesným, smyslovým a duševním schopnostem. Přihlédnout má i k jeho výdělečné činnosti předtím. S dosaženmu vzdělání, k jeho zkušenostem a znalostem, k možnostem jeho rekvalifikace a k dalším skutečnostem, jak je vymezuje odst. 3 § 38 zákona.

Mohu při plném invalidním důchodu pracovat?

Domnívám-li lékař-posuzovatel, že jsou splněny invalidních důchodů pracovní činnost, tudíž je nezpravovat a tedy ani nezakázovat - fikáme, že invalidní důchodce pracuje na „úkor svého zdraví". Také nový zákon umožňuje, aby poživatel plného invalidního důchodu byl výdělečně činný.

Nová definice plné invalidity - jestliže schopnost soustavné výdělečné činnosti občana poklesne aspoň o 66 % dokonce napovídá, že občan může být výdělečně činný v rozsahu svého zbytkového pracovního potenciálu, tedy onéch zbyvajících 34 %. Sío by zřejmě o nesoustavnou, nepravidelnou výdělečnou činnost, svým způsobem o „pracovní přípravu".

Pokud by však občan chtěl vyjít, zda nemůže z titulem důvodu přijí o plný invalidní důchod, těžko mu dá nějaco jednoznačnou odpověď. Pro samotný fakt, že bude pracovat, by o důchod přijít nemůl. Podobný tako dosud, když invalidní důchodce pracuje, máte posuzovcí lékař rozhodnout o ztrátě invalidity jen na základě toho, že se zlepší jeho zdravotní stav. Lékař nemůže změnu plné invalidity na částečnou zvát vůbec její „probrání" odůvodní tím, že doryčné zdravotní stavy, avšak jen nepřímo jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosvědčeného zaměstnání (tzv. stavovská invalidita).

Jiná věc oviem je, že i poživatel starobního důchodu, který k 1. 1. 1996 nesplňuje podmínky § 37 (viz výše), nemá vůči České správě sociálního zabezpečení ohlašovací povinnost, jestliže ukončí výdělečnou činnost v době předcházející splácce důchodu splatné v březnu 1996.

Vím, že se mi nové přizadání plný invalidní důchod, a ne jíž invalidní. Znamená to, že se mění i podmínky pro jeho přiznání?

Změna názvu znamená jen zpřesnění, zaokrúhlení odlišení od důchodu invalidního důchodu. Nicméně podmínky pro nárok na ono důchodcy se vyrazně mění. Stejně je minimální doba pojištění, kterou občan musí získat, aby mu vůbec nárok na plný invalidní důchod nedá vznikovat. Ta se nemění a činí od méně než 1 roku u osob mladších 30 let až po 5 roků u osob starších 28 let, které musely získat v posledních 10 letech před vznikem plné invalidity.

Stejně jako dosud se nevyžaduje splnění této podmínky, vznikla-li plná invalidita následkem pracovního úrazu nebo nemocí z povolání. Nové je však oboje (pojištěnec) plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 % (anebo je-li schopen soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek).

Plné invalidním již tedy nebude uznán občan, který je sice schopen soustavného zaměstnání, ale výkon povolání by vážně zhoršil jeho zdravotní stav. Tento občan, který je schopen vykonávat soustavné výdělečné činnosti? K čemu se přitom přihlíží?

Posaďovkl lékař okresní správy sociálního zabezpečení bude při posuzování, zda je či není občan plně nebo částečně invalidní, vychází z jeho zdravotního stavu (okruh zdravotních postižení a s tím související bodové hodnocení v souladu v příloze č. 2 provádějící vyhlášky k zákonu o důchodovém pojištění), čili z výsledků vyšetření. Lékař posuzuje schopnost občana vykonávat výdělečnou činnost vidíjící jeho zachovaným telesným, smyslovým a duševním schopnostem. Přihlédnout má i k jeho výdělečné činnosti předtím. S dosaženmu vzdělání, k jeho zkušenostem a znalostem, k možnostem jeho rekvalifikace a k dalším skutečnostem, jak je vymezuje odst. 3 § 38 zákona.

Mohu při plném invalidním důchodu pracovat?

Domnívám-li lékař-posuzovatel, že jsou splněny invalidních důchodů pracovní činnost, tudíž je nezpravovat a tedy ani nezakázovat - fikáme, že invalidní důchodce pracuje na „úkor svého zdraví". Také nový zákon umožňuje, aby poživatel plného invalidního důchodu byl výdělečně činný.

Nová definice plné invalidity - jestliže schopnost soustavné výdělečné činnosti občana poklesne aspoň o 66 % dokonce napovídá, že občan může být výdělečně činný v rozsahu svého zbytkového pracovního potenciálu, tedy onéch zbyvajících 34 %. Sío by zřejmě o nesoustavnou, nepravidelnou výdělečnou činnost, svým způsobem o „pracovní přípravu".

Pokud by však občan chtěl vyjít, zda nemůže z titulem důvodu přijí o plný invalidní důchod, těžko mu dá nějaco jednoznačnou odpověď. Pro samotný fakt, že bude pracovat, by o důchod přijít nemůl. Podobný tako dosud, když invalidní důchodce pracuje, máte posuzovcí lékař rozhodnout o ztrátě invalidity jen na základě toho, že se zlepší jeho zdravotní stav. Lékař nemůže změnu plné invalidity na částečnou zvát vůbec její „probrání" odůvodní tím, že doryčné zdravotní stavy, avšak jen nepřímo jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosvědčeného zaměstnání (tzv. stavovská invalidita).

Jaká je výše plného invalidního důchodu? Dopočte se mi dřívější doba? Je mi 45 let a zřejmě půjdu do invalidního důchodu.

Plný invalidní důchod se vypočítává z základě stejné jako starobní důchod. Vychází nové právní úpravy se chybějící doba zaměstnání (pojištění) dopočte. U mužů dnes do 60 let věku, pro roce 2006 do 62 let věku. U žen bude doba na pojistě vychovaných dětí do důchodového věku bezdětných žen. Dnes tedy 57 let věku, v roce 2006 bude ještě žena vychovala 2 děti a nárok na důchod by z vznikl podle sociálně právní úpravy v 55 letech. Nové pro roce 2006 do 61 let věku.

Nováčkovi je, že takto se chybějící doba dopočte, jestliže plná invalidita vznikne následkem úmyslného poškození zdraví, které si způsobí pojištěnec sám nebo se k tomu způsobí, anebo jestliže toto poškození vznikne následkem jeho úmyslného trestného činu. Za riskaný pocit roků, včetně dopočtu, pak nálezí za každý rok 1,5 % výpočtového základu, nejméně však 770 Kč měsíčně. I u plného invalidního důchodu nálezí k procentní výměře základní výměna důchodu, která pro rok 1996 činí 680 Kč měsíčně (od dubna zřejmě 920 Kč měsíčně).

Kdy mi vznikne nárok na částečný invalidní důchod? Musím splňovat ekonomickou podmínku?

Nové jíž občan nemusí pro vznik nároku na částečný invalidní důchod splňovat tzv. ekonomickou podmínku, tj. dosáhnout průměr jeho hrubého výdělku zjištěné za posledních 12 měsíců je nižší než stanovený vydělek zpravidla aspoň o 1/3. Nové mní získat „jen" potřebnou minimální dobu pojištění, která je odsouptovaná podle věku pojištěnce a stejně jako u plné invalidity, a musí být dle posaďovkl posaďovckého lékaře okresní správy sociálního zabezpečení částečně invalidním.

Částečně invalidním je pojištěnec, jehož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. Pozůstoupí-li jedině s tím, s kterém jsme se zmínili u dotaza na pozůstoupí plné invalidity.

Mohu si při částečném invalidním důchodu vydělat, kolik chci?

I když jíž dosud existovala podmínka není jednou z podmínek vzniku nároku na částečný invalidní důchod, je stále tento důchod nahradou ztráty části vydělku občana, k němuž s souvisloslí s jeho zdravotním stavem dochází. Nové tedy nálezí bez ohledu na výši příjmu z výdělečné činnosti. Pokud tedy občan splňuje „zdravotní" podmínku částečné invalidity, má nárok na výplatu částečného invalidního důchodu i v plné nebo v poloviční výši (anebo aximá nárok vůbec) bez ohledu na jeho příjmu v předchozím kalendářní roce dosáhl.

Jestliže jeho průměrný měsíční příjem z výdělečné činnosti za kalendářní rok nepřesáhne 66 % jeho stroviatelného výdělku, bude nálezet částečný invalidní důchod v plné výši. Pokud přesáhne těchto 66 %, ale nepřesáhne 80 % stroviatelného výdělku, bude nálezet v poloviční výši, a to v rokou výměr - tedy základní i procentní. Pokud přesáhne i tyto 80 %, nebude se vyplácet vůbec. Co je stroviatelný výdělkovací základ, stanoví § 48 zákona. Je to osobní vymůcací základ občana, na jehož mu byl důchod vypočten, navýšený ve vztahu k růstu mzdy (tedy valorizovaný).

Slyšel jsem, že je částečný invalidní důchod, při kterém se nedělá procentní výměra.

I podle nového zákona je občan také částečně invalidní, jestliže jeho zdravotní stav nepříznivý zdravotní stav zmírní zřejmo ochoce investovat prostředky do zdravotní postižení musí konkrétně já, stanoví příslušná prováděcí vyhlášky k zákonu o důchodovém pojištění. Jak však o velmi závažná zdravotní postižení, napříkład o úplnou nevidomost obou očí, amputaci zrátu koncetiny apod. Tento důchod nálezí v plné výši bez ohledu na příjmy příjem obhána.

JUDr. ZDENĚK HÁJEK, specialista na sociální zabezpečení

(Pokračování příště)

Illustrační foto Jaroslav Hodík

Minister Gadoušek: aneb Kde jsou ti mladí nebydlící lidé?

V situaci kolem bydlení nic nového pod sluncem - nic, co by zvýšilo vyhlídky běžného občana této republiky. K dostupnosti bydlení nepřispěla ani poslední vládní úprava hypotečních úvěrů, neboť ty si mohou dovolit jen domácnosti s čistým měsíčním příjmem nad 20 tisíc Kč, čili málokdo. Trh s byty ne a ne se pohnout. Jak ho rozhýbat (když se k tomu una nevidělená roka stále čeká) neví ani odpovědný minister a velký tudíž v jedné osobě ing. Karel Dyba. Zato ví, že ono to nějak dopadne. Z materiálu sociálně-ekonomického oddělení ČMKOS (ze 17. 11. 1995) o „vývoji" v oblasti bytové politiky jsme vybrali ministrovy vpravdě murphyovské výroky.

Na otázku LN. kolik bytů je k uspokojení poptávky nutno postavit, vlení odpověděl: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

Žádné jasnovidectví

V Denním telegrafu 21. 6. 1995 tuto tezi potvrdil, když konstatoval, že různé odhady o počtu potřebných bytů jsou **„utvořené na základě inženýrských představ a vychází podle mého názoru z demografických trendů, a ne ať už z ekonomických souvislostí a představ. Tento přístup je zastaralý, ale je pro tvrdý ekonomický přístup."** Spočítání se na nevidětelnou raku: to se dá uvedit na jakýsi druh čekání na Godoušovu

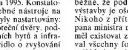

Čekání na přidělení bytu je siejná absurdní komedie jako „Čekání na Godota" od Beckettu.

tu trzní ekonomiky a degraduje ji na živelný a neovlivnitelný proces. Ve vlétině zemi Evropy se podařilo bytů přímo plánuje na příštích a dělí odhadů z tyto plány se ročně upřesňují.

Velmi pozoruhodné bylo hodnocení ministra Dyba na jednání bytové komise parlamentu 26. října 1995. Konstatoval, že všechny potřebné nástroje na podporu bydlení již byly nastartovány: stavební spoření, hypoteční úvěry, podpora výstavby nájemních bytů a infrastruktury k nim, gravidlo o svyšování horní hranice nájemného a odvádějí

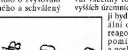

tu trzní ekonomiky a degraduje ji na živelný a neovlivnitelný proces. Ve vlétině zemi Evropy se podařilo bytů přímo plánuje na příštích a dělí odhadů z tyto plány se ročně upřesňují.

Velmi pozoruhodné bylo hodnocení ministra Dyba na jednání bytové komise parlamentu 26. října 1995. Konstatoval, že všechny potřebné nástroje na podporu bydlení již byly nastartovány: stavební spoření, hypoteční úvěry, podpora výstavby nájemních bytů a infrastruktury k nim, gravidlo o svyšování horní hranice nájemného a odvádějí

Přtrosí politika

Ve vlétině evropských zemí je zeda běžné, že podpora bydlení a bytové výstavby je ošetřena přímo zákonem. Nikoho z přítomných poslanců, ani pana ministra nenapadlo, že i u nás by měl existovat zákon, který by zakotvoval všechny formy podnikatelství státu, vyšších územních celků a obcí na rovnoprávný bydlení, ale také jejich racionální orientaci. Pan minister reagoval poděděděné na přípomínka zástupce odborů a poslance Vorlíčka za LB, že dosavadní podpora bytové výstavby je orientována jen na domácnosti s vysokými a nejvyššími příjmy.

Ještě překvapivější byla jeho reakce na námět zástupce ČMKOS, aby vláda uvážila určitou výplnku k hypotečnímu úvěru pro zaměstnané mladé rodiny, zejména mladé rodiny s dětmi, kdy živitelem je často jen jedna osoba. Výplnku v tom smyslu, že by vláda projednala s bankovním sektorem progresivní sazbu splátek hypotečních úvěrů (zvyšovala by se s rostoucím příjmem) a stát by mohl převzít v tomto případě vůči bankám ručení. Na to reagoval pan minister zvoláním: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

Těžko říct, jestli je výrok k smíchu nebo pláči. Má vlétina ministr zájem a vůli tah a byty rozhýbat? Jedno je jisté: Tím, že bytový rozvoj nepodpoří, ještě ze sebe nezmizí. To už je realnější doufat, že přijde Godot. (jab)

Nejlepší novoroční předsevzetí

S penzijním fondem Zdraví

Do Nového roku se má vykročit správnou nohou a novým, či dosud nesplněným předsevzetím pro sebe něco důležitého učinit. Některí proto přestávají kouřit, další začnou cvičit, jiní na přelomu roku pracně předsevzetí vymýšlí. A co vy?

Mám pro vás přímu tip, jak pro sebe udělat něco důležitého: **Uzavřete penzijní předsevzetí, které nevezme za vás z roztátým zámrzím sněhem. Nevěnujte a dojednejte si smlouvu na penzijní připojištění se státním příspěvkem. Věřte, že nezvítězujete.**

Na rozdíl od klasického spoření, kde tíroková sazby mají klesající tendenci, u penzijního připojištění obdrží každý zákonem garantovaný státní příspěvek, který umožňuje dosahovat vyšší úrokové prostředky daleko lepe než spořitelna či kterátkoli banka.

Nejlepší spoření

Pro nárůstnové uvedu jednoduchý příklad: Rozhodnete-li se v České republice měsíčně po dobu 2 let uklídat 100 Kč na vkladní knížku bez výpovědní lhůty, uspoříte včetně úroků 2 458 Kč. **Rozhodnete-li se vedle měsíčně po dobu 2 let uklídat 100 Kč na penzijní připojištění, získáte jen se státním příspěvkem 3 600 Kč, to je o 1 142 Kč víc.**

Stokorunový měsíční příspěvek v prvních dvou letech představuje bezkonkurenční zhodnocení finančních prostředků o celých 50 % ročně! Kromě zaručeného státního příspěvku získáte navíc jedné investiční zhodnocení, které bude vyšetřeno investičními aktivy penzijního fondu, prováděnými pod přísnými hospodářskými pravidly (limyty zákona 42/1994 Sb. o penzijním připojištění se státním příspěvkem).

Z výše uvedených příkladů je jistě zřejmé, že penzijní připojištění se státním příspěvkem není bezdůvodně pro hovoru o nejlepším „spoření na stáří". Největší efekt spoření především v dlouhodobosti ukládání malých finančních částek a mohou vyšetřovat hodnocení státním příspěvkem a výnosy z hospodaření penzijního fondu vyuzít ve shodném čase.

Doporučovaní předsevzetí tj. uzavření smlouvy o penzijním připojištění s kovácským Penzijním fondem Zdraví, můžete provést osobně, nebo na ČKOD Praha, č. dv. 313, na všech mezidobích pracovištích ČS KOVO i v kádře základní organizace OS KOVO prostřednictvím vyčlenění zástupce.

Průměrný měsíční příjem z vydělečné činnosti se stanoví z úhrnu těch příjmů, z nichž se platí pojištění na důchodové pojištění. To znamená, že se do výčtu příjmů nezahrnuje nahrádka za zrátku v výdělku po skončení pracovní neschopnosti nálezi. Jejíž za pracovní úraz nebo nemoc z povolání (a to obdobná náhrada sluzebního příjmu) nebo dávky vojenského pojištění nemocné vojáčené činných se za tento příjem pouzívají vyměřovací základ.

Při výpočtu průměrného měsíčního příjmu se vylučují doby, v nichž nemá pojištěnce příjem z výdělečné činnosti, pobírá dávky nemocenského pojištění nahrazující ušlý příjem, popřípadě trvalý důvody, který bylo podmínkou pro jejich poskytování, dále doby, kdy pojištěnec byl vydělečně činný v cizině, a konečně doby před příznáním ČID.

Průměrný měsíční příjem se stanoví na základě podkladu o příjmech (viz *minulé pokračování seriálu - povinnosti pojištěnce ČID*).

Stanovatelný vyměřovací základ pojištěnce je osobní vyměřovací základ z nahoď byl ČID vyměřen, vynásobený koeficientem. Tento koeficient je stanoveny jako podíl všechněchto vyměřovacího základu za kalendární roky, které tvoří předcházející rok, v němž se provádí konzultoj pojištěnce průměrného měsíčního příjmu z vydělečné činnosti a všechněchto vyměřovacího základu za předposlední kalendární rok národnového období.

Pokud pojištěnec před přiznáním ČID měl nárok na PID nebo ČID a při přiznání ČID je vyčleněn z vymýšlení vyměřovacího základu, z nehož byl vyměřen dřívější PID nebo ČID, vychází se pro účely předchozí roky z národnového období stanovovaného pro vymýšlení dřívějšího PID nebo ČID.

Jestliže rozhodné období není zapsáno dvanáctinásobný, stanoví se koeficient (jímž se násobí osobní vyměřovací základ z nehož byl ČID vyměřen) jako podíl všechněchto vyměřovacího základu za kalendární rok o dva roky předcházející roku, v němž se provádí konzultoj pojištěnce průměrného měsíčního příjmu z vydělečné činnosti, a všechněchto vyměřovacího základu za kalendární rok o dva roky předcházející kalendární rok, v němž byl přiznán ČID.

Zuzana Prokopcová

Pokud pojištěnci poskytnu vyčlenu není jět podmínkou nároku na ČID, případný vyšší příjem než stanovený zemá jít za následek odnětí ČID, ale „pouze" snížení nebo odnětí nároku na jeho výplatu. Nové ekonomické podmínka bude zavlná na pravidelné se vyvíjejícím stanovatelném vyměřovacím základu. Již platné se nové bude zjišťovat vždy za uplynulý kalendářní rok.

Ing. MARCELA HRIBALOVÁ, přímo v ústřední odboru OS KOVO

Ilustrační foto Jaroslav Hodik

Důchody nově (VI.)

Ekonomická podmínka částečných invalidních důchodů

Minule jsme čtenáře seznámili s podmínkami nároku na plný invalidní (PID) a částečný invalidní důchod (ČID) a s jejich výši. Informovali jsme též o nových povinnostech, které účinností nového zákona o důchodovém pojištění nastávají poživatelům ČID. Dnes se dostáváme k vysvětlení nové právní úpravy tzv. ekonomické podmínky ČID.

§ 46: (1) Invalidní důchod se přiznává, jestliže pojištěnec dosáhl 47 poživatele částečného invalidního důchodu

a) nepřetahuje 50 % pojištěnovou srovnatelného vyměřovacího základu (§ 49), částečný invalidní důchod se vypláci v plné výši,

b) je výši nez 50 %, ale nepřesahuje 80 % pojištěnova srovnatelného vyměřovacího základu, částečný invalidní důchod se vypláci ve výši poloviny základní výměry a polovicy stanovené výměry.

c) přesahuje 80 % pojištěnovu srovnatelného vyměřovacího základu, částečný invalidní důchod se nevypláci.

(2) Jestliže pojištěnec částečného invalidního důchodu je vydělečně činný v cizině, částečný invalidní důchod se po dobu výdělečné činnosti v cizině.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahuje na částečné invalidní důchody přiznané podle § 44, odst. 2 (důchodkiže nepřitomy dávnivosti ujmy snaží obvyčejné obecné životní podmínky pojištěnce).

Ekonomická podmínka je vydělečné činnosti se stanoví z úhrnu těch příjmů, z nichž se platí pojištění na důchodové pojištění. To znamená, že se do výčtu příjmů nezahrnuje nahrádka za zrátku v výdělku po skončení pracovní neschopnosti nálezi. Jejíž za pracovní úraz nebo nemoc z povolání (a to obdobná náhrada služebního příjmu) nebo dávky vojenského pojištění nemocné vojáčené činných se za tento příjem pouzívají vyměřovací základ.

Při výpočtu průměrného měsíčního příjmu se vylučují doby, v nichž nemá pojištěnce příjem z výdělečné činnosti, pobírá dávky nemocenského pojištění nahrazující ušlý příjem, popřípadě trvalý důvody, který bylo podmínkou pro jejich poskytování, dále doby, kdy pojištěnec byl vydělečně

Nové pojmy

Nyní se musíme seznámit se dvěma novými pojmy, které zákon pro výpočet ekonomické podmínky ČID - pro měsíčním měsíčním příjmem a srovnatelným vyměřovacím základem pojištěnce.

Průměrný měsíční příjem z vydělečné činnosti se stanoví z úhrnu těch příjmů, z nichž se platí pojištění na důchodové pojištění. To znamená, že se do výčtu příjmů nezahrnuje nahrádka za zrátku v výdělku po skončení pracovní neschopnosti nálezi. Jejíž za pracovní úraz nebo nemoc z povolání (a to obdobná náhrada služebního příjmu) nebo dávky vojenského pojištění nemocné vojáčené činných se za tento příjem pouzívají vyměřovací základ.

Při výpočtu průměrného měsíčního příjmu se vylučují doby, v nichž nemá pojištěnce příjem z výdělečné činnosti, pobírá dávky nemocenského pojištění nahrazující ušlý příjem, popřípadě trvalý důvody, který bylo podmínkou pro jejich poskytování, dále doby, kdy pojištěnec byl vydělečně

Nové pojmy

Zuzana Prokopcová poskytuje odpovědi na tyto otázky:

1. Kolik bytů je k uspokojení poptávky nutno postavit, vlení odpověděl: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

2. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

3. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

4. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

5. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

6. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

7. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

8. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

9. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

10. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

11. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

12. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

13. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

14. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

15. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

16. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

17. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

18. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

19. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

20. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

21. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

22. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

23. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

24. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

25. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

26. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

27. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

28. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

29. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly především na hospodářském vzestupu a tedy rázu vypětosti země."**

30. Ministr Dyba: **„Copak máte pořád s tím mladými lidmi, skačte mi je, přiveďte mi ty, co nebydlí!"**

31. Ministr Dyba: **„Ta otázka ekonomie není možno předpovědět. Při dané regulaci najemníku je poptávka po najemních bytech velmi vysoká a některé byty nejsou plně využívány. S postupující deregulací se poptávka relativně sníží, z části bude uspokojena využitím volných bytů a zásti nahrazena z nové výstavby... Ve střednim období bude nárůst nabídky závisly

S novým optimismem

Nezvítězí koloniální přístup?

Na mezinárodní odborové konferenci o roli nadnárodních společností (o níž je řeč v dalším článku tohoto čísla) zaujal referát předsedy OS KOVO Ing. Jana Uhlíře. Shrnuje situaci v naší republice, a to v působnosti OS KOVO. Přinášíme podstatný výtah z jeho vystoupení.

Na pragmatickém téměř soukromí České republiky začal rovněž kapitalistické přímosloví vrcholy a odpovědných společností a dvaadvacet let po stejném období minulého století jako v zlaném Prvorepublic. I v dobré opatrnice uvedlo-li bloku bylo tehdejší Československo úspěchů se nemalé východního Německa chápáno jako centrum relativně setřeskovaného vrcholy tohoto východního bloku. Vývoj průmyslových zemí. Kvalifikační přípravy pracovní síly dělnické i technické a konečně vývoj odborového hnutí v naší republice byl až do roku 1939 velmi podobný jako v nejprůmyslovějších zemích západních demokracií. A dokonce ani faktická, ani komunistická diktatura a okupace nezlomily zcela tyto kořeny naší průmyslové tradice.

V českém prostředí - v době zakouské monarchie, v době republiky po první světové válce i v době komunistického reálného nezvratitelný nikdy vyrazné společenské bariéry mezi dělnickem a inteligencí. A konečně - protikomunistické převraty v roce 1989 přišel v době, kdy ještě nezažila klesat životní úroveň, která byla na socialistický blok poměrně vysoká, takže jej téměř skokový pokles o cca 30 % v roce 1991 nepřinesl ani masovou bídu, ani sociální napětí.

Jasné rozdíly

Domníván se, že naše skutečnosti a vztah k působení nadnárodních spočívají nyní nekritický přenášení na vztahy ve vrcholné dálních poskimonitorských zemí. Na druhé straně, pokud nadnárodní společnosti nepochopí tuto realitu mají pouze v tysíciletý rozvojové zemi a pomůže v hlavním vyhodnotit bloku. Kdo si to přesvědčí a zříká se vyšších některých komparativních výhod.

Odborový svaz KOVO pobídl na přímý vstup nadnárodních společností k nám i opatrnou opatrnosti, a to na rozdíl od snaha krátkodobého portfoliového spekulativního kapitálu. Z pohledu **vlastní ekonomiky** vstupuje zahraniční kapitál zejména do sektoru obchodních firem **se zánikem zlaté doby** trhu a do privatizovaného trhu s zpracovatelsky vyhraných a silem letší životní prostředí. z zemích svého původu a využití českého „ekologického dumpingu".

Na rozdíl od toho **v oblasti působnosti Odborového svazu KOVO** působí nadnárodní společnosti nejméně v průmyslových podnicích finální výroby, eventuálně výroby důležitých komponentů bez potřeby surovinové nebo energetické náročnosti. Jejich záměrem je samozřejmě také získat český trh, ale ale navíc jedinečnou roma, že **jsme je budoucí odbytová expanze na východ.** Z vyrazení importu obchodní firmou odbytové výrobky a zaštítení je zřejmé, že české podniky ve vlastnictví nadnárodních společností nepatrně vyrazné zaměřeny na trhy v zemích původu tohoto kapitálu.

Zatím signály

Jaká poetiva zatím signalizuje vstup nadnárodních společností? Je zajímavá:

- **zdroj investiční a provozního kapitálu** podniků,

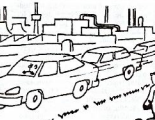

Za mlada jsme chodili na zkušenou do ciizny pěšky. Dnes sem manažeři z ciizny jezdí na zkušenou v luxusních fárech...

- jednoznačná identifikovatelnost vlastníka,
- relativně dobrá komunikace s odbory v vědomí důležitosti kvalitní personální práce.

Když samozřejmě ve všech těchto ohledech výjimky potvrzují pravidlo.

Opakem všech výše uvedených výhod typí ve větší či menší míře velká část podniků privatizovaných kupónovou metodou (a dnes zmateněných privatizovaných podniků komponenty na své českými podikatelů.

Žádné nadnárodní společnosti jsme se napřídlad zatím neostaly i tak výraznými likvidátorů nový prvů odborům jako u některých českých vlastníků.

Plusy i mínusy

Některé postupy nadnárodních společností signalizují, že **plod výsledné hovoří pravosti** dávají **předností vyhledě kvalifikované pracovní síly.** Mzdy jsou zde velmi tlusto o úroveň 10 % - vyšší než z firem českých. I tento využívají přetrvávající disproporce v personálních nákladech v České republice proti západním ekonomikám, která není dána jen nízkými mzdami. Ale i dalším faktory, například zvrat demokratické odborové činnosti mezi oficiálním kursem a kupní silou české koruny na vnitřním trhu.

Jen pro illustraci - típlné personální náklady na 1 kilowatsekundu spotřebované mzdy (samozřejmě nikoliv v dělnických profesích) u firmy Skoda-VW se dle odborových výpočtů rovnají jednomilionu korunám na 6000 českých zaměstnanců. Není to jen otázka mzd - nepříkladě dřívování zahraničního experta v hotelu evropského standardu je za jedna mzdu ředitel, než kolik činí měsíční minimální mzda. **Pak je zcela zřejmé, že zvýšit mzdy a 10 i více procent prostředkům firmám zahraničním finančnopiráta, ale zcela zřetelné velmi snadný a ekonomicky nezatížený způsob jak příklad nejkvalitnější dělnické i technický potenciál.**

Negativním jevem u nadnárodních firem je tzv. koloniální přístup. Do managementu v českých podnicích vysílají své zaměstnance jen na několik let, a to jak velmi kvalitních vrcholové odborníky, tak i manažery, kteří zde mají úspěch nevyžadovaný. Z hlediska českých zaměstnanců je zpravidla výzvou zrotozněné s firmou, kde pracují, a proto blýž odchází po několika letech zahraniční manažer, který si získal svými kvalitami jeho úcta, povážlivé to za pokračování firmy.

Druhou skupinu manažerů tvoří tí, kteří jdou k nám vlastně na vesípní praxi a **příliš mnoho zkušenosti** - **jejich přínosné často nerespektují zkušenosti a praxi českých pracovníků. To se stává obvykle nezdůrazňuje napíší, které může přeslat v projevy zemědělce.**

Co převládne?

Odbory ale mnohem více zneposkojují pokusy udělat z České republiky zkušebně laboratoř nových, zejména asijských pracovních modelů. Nebráníme se novým metodám práce, ovšem chceme respektovat naše evropské metodické a etické dědictví. **Bylo by zásadní chybou dominvat se, že za hvězdou zlatonosnou nastoupila lidská civilizace evropského typu.**

Ing. JAN UHLÍŘ,
předseda OS KOVO

(titulky, mezititulky, úvod a zvýraznění z textu redakce)

Nejsou u konce s dechem

(Dokončení ze str. 1)

nich obchodních aktivit, zaměstnávají pouhá 3 % evšeno pracovní síly. Na kom 35 80. let se vytvořila fuda aliance a fúzí, tímž se posílily monopolistické tendence. Jedná se zvláště o telekomunikace, bankovnictví, výrobu automobilů a potravodílů. **„Tam, kde působí, jsou pro zmocnějších podkopávána,"** uvedl L. Cumiah.

Podrývají národní zájmy?

Maďarští delegáti vyjádřili určitou obavu z vlivu nadnárodních společností na legislativu v zemi, neboť lobbují u vlády. Ve vztahu k zaměstnancům vyjádřili velkou strach z nezaměstnanosti a propouštěj tolik, kolik to technologie dovolí. Nekrytý koupi maďarský podnik, aby jej zavřely a ovládly trh ve střední Evropě. Snaží se nahrazovat dosavadní zahraniční firmami. Maďaři pouhých 10 % souvislosti dokonce výrazu „neokolonizace".

Nedůvěra k roli Mezinárodního mého- nového fondu vyvolali bulharští delegáti spolu s ivrazem, že nikoverí nadnárodní organizace hrají hru v vlásdou a snaží se získat na ni vliv. To by podle nich mohlo podrýt kumulace národního kapitálu.

Rumunští delegáti poleptli řečnickou otázku, jestli při dopolednu gala řečnické opony tío jen o politické důvody, nebo také ekonomické. Vystoupili zárovcn přesvědčení, že nadnárodní společnosti nejsou ochotny respektovat nadnárodní zájmy zemí ubohého východní Evropy.

V Litvě zase zjišťují, že monopoly nechtějí dlouhodobé investovat, ale vyžadovné pracovní síly nejvíce. Nejsou ochotny vlečí mírení investicím prostředí.

V Polsku musí dlouhodobe ve firmách Coca-cola a Mac-Donald następující zaměstnanci podepsat klausulí, že nevstoupí do odborů.

Odbory v ČR hodnotí působení monopolů s opatrným optimismem, jak se vyjádřil předseda OS KOVO Ing. Jan Uhlíř - podstatný vztah i jeho vystoupení přinášíme samostatně na této straně Kováku.

Demokracii nemilují

Závěry konference se pokusil zformovat předseda pracovní skupiny Mezinárodní konferdence svobodných odborů na nadnárodních monopolech Tagiela. Zdůraznil, že trhní hospodářství automaticky nerazuje demokracii a nadnárodní společnosti nevyhledávají demokratické režimy, ale předpokládem stabilitu, těchzajištěnou diktátorskými prostředky. Hlavním přínosem vstupu těchto společností do zemí střední a východní Evropy není federní podmínkami zaměstnanecké, ale možný přínos k obnově hospodářství. Ten ovšem není nijak automatický. Jejich investiční totiž zpravidla nezměňují do výzkuma a vývoje domácích podniků, ani do člověkodbytných perspektiv. Zavadejí nezávislosti prostředí odborového politika, lobbují, aby ovlivnily pracovní právo sdružovacích zemí v nepropočtu odborů a zaměstnanců.

Odbory těmto tlakům musí čelit také na mezinárodní úrovni. Je - podle K. Tapiely - třeba vytvořit mezinárodní sítě bránění sít o kolektivním vyjednávání. Téměř cílí slouží mezinárodní normy OECD, MOP a dalších organizací, o kterých již byla řeč. Jestliže monopolům, jak si marxisma ptá, neodvrátíme, nemá ani dělnický zítřek kroků s dobrou budoucností přes hranice jednotlivých zemí. Ahoj o nich platilo, že se jedná o kovové dechem. Text a foto (ben)

Klíčem klíčem

(Dokončení ze str. 1)

Udržovací poplatek si platí asi 900 dělnictvě. Akce pro mé organizaci dělnické výbory, ochrá mají za cenu suroviin.

Prémie za zdraví

Nemocnost nepřesahuje celostátní průměr, problémy však způsobuje ve severském dívá, kde je nedostatek pracovníků, ale těžko nahraditelných. V roce 1994 bylo zavedeno odměňování 400 Kč měsíčně těm, kteří nebyli nemocní. Řešení se osvědčilo a bylo prodlouženo i do dalšího roku.

Na riziková pracoviště je pamatováno v kolektivní smlouvě systémem příplatků.

„Co se týče podniku, část prosperuje, část ne. Ve sléváreňské divisi, prosperujícím, plány stoupají, ve strojírenské jsme v nesnázích - vedení velké ztrátovosti. To je situace, která nevyvolá dobre klima v akcích zaměstnanců. Vedení se snaží. Ing. Ing. Ing.